

ПАМЕТНА ЗАПИСКА
от
ГОДИШНАТА СРЕЩА НА НАЦИОНАЛНАТА СЪДЕБНА
МРЕЖА ЗА МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО
НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,
ПРОВЕДЕНА НА 25.04.2025 г.

На 25.04.2025 г., петък, от 10:00 ч., в присъстен и онлайн формат се проведе Годишната среща на Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела в Република България (НСММСНД), на която Мрежата представи своята дейност за 2024 г.

В срещата участваха следните членове на НСММСНД:

1. Мариета Неделчева – съдия в Окръжен съд – София, национално лице за контакт на НСММСНД и звено за контакт в Европейската съдебна мрежа;
2. Ангелина Лазарова - съдия в Апелативен съд – Варна
3. Светослава Колева – съдия в Апелативен съд – Варна;
4. Атанас Атанасов - съдия в Апелативен съд – София;
5. Карамфила Тодорова - съдия в Апелативен съд – София;
6. Татяна Грозданова - съдия в Апелативен съд – София;
7. Георги Иванов – съдия в Окръжен съд – Бургас;
8. Лидия Георгиева – съдия в Районен съд – Своге;
9. Камелия Ненкова – съдия в Районен съд – Перник,

Участие в събитието взеха участие и:

1. Иванка Которова – прокурор във Върховна касационна прокуратура,
2. Ивайло Илиев – прокурор в Окръжна прокуратура – Кюстендил, асистент на националния представител на Република България в Евроюст;
3. Миглена Тачева – директор на Националния институт на правосъдието (НИП);
4. Силвия Димитрова – заместник-директор на НИП;
5. Милена Ценова – Министерство на правосъдието;
6. Деляна Досева – анализатор в Центъра за изследване на демокрацията.

Съдия Неделчева откри срещата, като представи дневния ред и започна с представяне на Доклада за дейността на Мрежата за периода 2024 г. Тя започна своята презентация за основните направления в дейността на НСММСНД за 2024 г., като и припомни, че Съдийската колегия на ВСС, наред с подновения втори мандат на подалите заявление съдии, е избрала трима нови членове на Мрежата - съдия Атанас Атанасов от Апелативен съд – София, съдия Камелия Ненкова от Районен съд – Перник и съдия Лидия Георгиева от Районен съд – Своге. Съдия Неделчева уточни, че всички членове изпълняват функциите и на контактни точки в Европейската съдебна мрежа (ЕСМ).

За работата им като членове на Мрежата и съществения им принос в развитието на нейната дейност бе изразена благодарност към съдиите, които са преустановили своето участие през изминалата година: Андроника Ризова – РС – Петрич, Карамфила Тодорова – АС – София, Мартин Данчев – АС – Бургас и Светлин Иванов – АС – Бургас.

Обърнато бе внимание, че през отчетния период членовете на НСММСНД са продължили да бъдат „сигурен канал за улесняване на съдебното сътрудничество по наказателни дела“ и да подпомагат своите колеги. Те са предоставили съдействие чрез общо 167 бр. дейности, като най-често съдействието им е търсено във връзка с приложението на инструментите за международно сътрудничество - Европейска заповед за разследване (ЕЗР) и Европейска заповед за арест (ЕЗА). Получени са официални запитвания от общо 115 различни органи, от които 93 – национални, 14 чуждестранни и 6 запитвания от други контактни точки на ЕСМ.

През 2024 г. в 4 случая българските съдии са оказали помощ при подготовката на ЕЗР, а в 17 случая - по време на нейното изпълнение. Общо 25 случая са свързани с ЕЗА.

През отчетния период запитванията са се отнасяли до 104 бр. тежки престъпления и 20 бр. други престъпления. Информация по национално или чуждо законодателство е предоставена в 15 случая, а помощ във връзка с подготовка и изпълнение на молби за правна помощ в 47 случая.

В 15 случая е предоставена помощ в други процедури, сред които изискване на данни за съдимост на подсъдимо лице и установяването му намира ли се в някое от местата за лишаване от свобода в Република България и в кое точно.

Съдия Неделчева съобщи, че в два случая е оказана помощ на национални органи при подготовката на издаване на удостоверение за финансова санкция, както и в девет случая – по време на изпълнението на искането за финансова санкция. Тя обясни слабото прилагане на инструментите за международно сътрудничество, касаещи обезпеченията и конфискацията, с различията в законодателството на държавите-членки. Съдия Неделчева съобщи, че към момента се провежда цикъл от уебинари по темата, организиран от НИП и НСММСНД, като представи констатирани различия и идентифицирани добри практики при прилагане на Закона за признаване, изпълнение и изпращане на актовете за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции (ЗПИИАКОРНФС) от съдилищата.

Отчетено бе и участието на членовете на НСММСНД в пленарни, регулярни срещи и други дейности на ЕСМ, както и в обучения, организирани от НИП, ЕМСО, ЕРА и други институции.

Съдия Неделчева представи и доброто взаимодействие и партньорство в случаите, когато е търсено съдействие от националния представител на Република България в Евроюст, Националната прокурорска мрежа за международно правно сътрудничество и Министерство на правосъдието.

Посочени бяха и идентифицираните нужди от обучения, свързани с прилагането на европейските регламенти свързани с цифровизацията на съдебното сътрудничество и достъпа до правосъдие, европейските заповеди за предоставяне и запазване на електронни доказателства в наказателните производства и за изпълнението на

наказания лишаване от свобода и за установяване на хармонизирани правила за изкуствения интелект.

В последвалата дискусия се обсъди необходимостта от своевременни обучения, свързани с дигитализацията на правосъдието и в частност на международното сътрудничество, като средство за постигане на бърза и ефективна комуникация чрез електронен обмен на документи. Поставиха се и въпроси, свързани с електронната платформа за обмен на инструменти за международно сътрудничество JUDEX и системата e-CODEX. Поставен бе и въпросът за стандартизиране практиката на съдилищата при публикуване на съдебни актове, свързани с инструментите на международното правно сътрудничество.

Госпожа Миглена Тачева – директор на НИП, поздрави НСММСНД с постигнатите резултати и обърна внимание на активното сътрудничество с членовете на Мрежата както при идентифициране на потребностите от обучения, така и чрез тяхното участие като обучители, включително в Европейската мрежа за съдебно обучение. Тя представи и новата възможност за участие на НСММСНД в обмена на мрежите за международно сътрудничество по линия на Европейската мрежа за съдебно обучение.

Висока оценка за представената дейност на Мрежата и благодарност за ползотворното сътрудничество и партньорство бе изразена от Иванка Которова – прокурор във ВКП, Ивайло Илиев – прокурор в ОП – Кюстендил и асистент на националния представител на Република България в Евроюст, както и от Милена Ценова – представител на Министерство на правосъдието. Те изразиха готовност за сътрудничество и при провеждане на съвместни интердисциплинарни обучения.